

Фармерське життя

THE FARMER'S LIFE

Виходить кожної середи — Published every Wednesday

Address:

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, MARCH 30, 1932.

No. 13 (365).

VOL. VIII.

PIK VIII. Ч. 13 (367).

СЕРЕДА, 30 БЕРЕЗНЯ 1932.

БРИТИЙСЬКА ВЛАДА ЗДАВЛЮЄ СЕЛЯНСЬКІ ПОВСТАННЯ В ІНДІЇ ПРИ ПОМОЦІ ЛІТАКІВ

З американських часописів стало відомо, що британська влада в Індії вислає цілі відділи військ в гористі околиці літніх курортів Індії, щоб попередити до вибуху селянських повстань в тих околицях. Відомо, що між наємними пілотами існує сильна селянська організація, відома як "червоні сорочки", яка мала б налічувати чверть мільйона членів.

Британська влада в Індії вислала недавно тисячу жовнів в околицю Чітраг. Цей відділ мусів перейти вузькими гірськими проходами і стежками, отже не можна було по дорозі його заарештувати. Крім того жовни, що кож-

ний жовнір мав при собі, годі було довести іншої. Військова команда заставила до роботи 40 аерних літаків, з яких кожний вів 120 фунтів поживи і по дорозі кидав її при допомозі парашута в означене на дорозі місце. Таким способом кинено поверх 3 тонн поживи на просторі 150 миль і це вказало, що відділ війська цілком не потребував журитися поживою в гористій дорозі, якою не можна везти поживи возом ані багато нести її з собою. Це показало даліше на можливості в майбутній війні, що можна посувати цілі армії вперед і довозити їм поживу возом, не задержуючи їх довші, як треба на конечний відпочинок.

БЕЗРОБІТТЯ Є ПРИЧИНОЮ ЗЛОЧИНІВ

В Сполучених Державах існує товариство, зване національним т-во для дослідження злочинства, зложене з суддів диточих судів, знатоків слабозумності, дослідників злочинців та інших осіб зацікавлених в злочинах. Це т-во вивело на днях своє одностороннє рішення, що безробіття є найбільшим товчком до злочинів. А під безробіттям треба розуміти не тільки само безробіття, але також частинне безробіття, недостаточна заробітна плата, її взагалі економічна нестійкість і незабезпеченість широких мас працюючого населення. Є й інші причини, як, наприклад, злий взір поведін-

ня буржуазії, її розкошування і марнотратність та її "гут тайм". Це все веде до наслідування, а що не кожна людина може дозволити собі на це, не маючи грошей, вона береться до злочинів, щоб грошей нечесним способом. Ці нечесні способи показують їй самі капіталісти.

З морального боку нема найменшої різниці, як капіталістичний визискувач визискає й обрабує людей законами злодієством — наприклад піднесенням ціни на якийсь товар — а як звичайний рабінник зробиць це, наставивши дулю revolvera. Це рабунок і це рабунок і оба однаково неморальні.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КАПІТАЛІЗМ ШУКАЄ ВИХОДУ З КРИЗИ

Світова капіталістична криза, що охопила зацілими кліщами й Сполучених Держав, висунула до брук, як признає вже сама буржуазна преса, поперх 10 мільйонів робітників та селянських банкрутство соток тисяч фермерів, не припинило свого тиску на американських капіталістів. Тому вони шукають виходу з неї; одні мирно, другі насильно. Голова національного т-ва фабрикантів, Барн Дербі, та професор економії Виліс Балінгер, радять забути за світові ринки, а поширювати домашні, в себе дома, в Америці. Більшість банкірів та генеральний штаб військовий радять війну, як вихід з кризи. Тому американські виробники є зараз більші, як коли перед тим. Іде також сильна агітація, щоб американські фермери засіяли менше пшениці, бавовника, кукурудзи та влекали менше домашнього скота, щоб не треба було шукати на це ринків поза своєю країною.

Звісно, тяжко збагнути, котра з цих двох груп остаточно буде горою. Можна думати, що група воєнної готується має сильніші зв'язки.

ІОРГА ПЕРЕГОВОРУЄ З ПІНСУДСЬКИМ.

БКАРЕНІТ. Прем'єр Форт-та відвідав маршала Юсефа Пінсудського, польського міністра війни й диктатора, який переїздить через Румунію. Їх розмова торкалася головним чином з Радянським Союзом, але дійсний характер переговорів між представниками Польщі й Румунії не є відомий.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ СКРИПІЮЄ ОКОЛИЦАМИ СВОЇХ КОРДОНІВ

Ввиду неоспоримих фактів, що Японія, а з нею цілий капіталістичний світ готується напасти на Радянський Союз, заатакувати його водночас з сходу і заходу, радянська влада скріплює свої оборонні позиції на радянсько-маньчжурським кордоні. Після доповіді японських жерел радянці мали би конати оборонити фронт та укріплювати їх. Якщо це було б правда, в чому це було би нічого надзвичайного в виді японських документів, які лонили в радянські руки, а про які мова на іншому місці. Союз поповнив би злочин супроти свого населення, як би не приготували для нього оборони перед нападниками. Однак політика Радянського Союзу є мирна політика. Радянцям не треба чужої землі, бо вони мають досить своєї, колоній ані дешевої робучої сили та сировини їм не треба, бо радянська промисловість не продукує для інших країн.

ВКРАЛИ ЦІЛУ ПРИСТАЙ.

Містова рада міста Гемптон, Онтаріо, прийшла оноді до цікавого відкриття. Вона купила свого часу від сінтарської корабельної компанії пристань і велику шову на склад товарів. На днях рада міста Гемптон переконалася, що шовпа і пристань цесні. Підозрюють, що безробітні, люди, які не мали за що купити опалу, та фермери, що годують курі і потребують дошок на курники, забрали ці всі матеріали.

ОТВЕРТЕ ГОВОРЕННЯ ПРО ВІЙНУ ЯПОНІЇ З РАДЯНСЬКИМ СОЮЗОМ

Радянські часописи, які наспіли по цей бік, містять статті з цитатами з дійсних японських тайних документів, з яких виходить, що в Японії три рази є части мілітаристів, що задумали поширити японську імперію коштом Китаю та Радянського Союзу. З цих цитатів видно, що плани японських мілітаристів є відірвати від Радянського Союзу східні насти Сибіру по озеру Байкал. Японці вложили план вдарити при допомозі східно-китайської залізниці на забайкальську область, щоб перервати постачення з Зеленим Клином. Цей напад на Радянський Союз Японія мала б виконати при допомозі кількох сот тисяч армії білогардійців, що зараз громадиться в Маньчжурії.

СКЛИКАЮТЬ КОНФЕРЕНЦІЮ ПРОТИ 98 СЕКЦІЙ

Генеральна Рада Канадської Робітничої Оборонної Ліги (КРОЛ) скликає на 23 квітня конференцію всіх робітничих і фермерських організацій, щоб обговорити справу домагання викинути з карного закону Канади 98 секцій. Вислали повідомлення про цю конференцію до поверх 1,500 місцевих товариств і організацій з запрошенням вислати своїх делегатів.

СОЮЗ НАДДУНАЙСЬКИХ ДЕРЖАВ ЦЕ ПРОТИРАДЯНСЬКИЙ ВОЄННИЙ БЛЮК

Британський прем'єр МекДоналд скликає представників чотирьох великих держав — Британії, Німеччини, Франції й Італії — на нараду в Парижі в Лондоні, щоб обговорити створення союзу наддунайських держав. Цей наддунайський союз складався б з Австрії, Угорщини, Румунії, Чехо-Словацької й Югославії. Лондонські наради мають виглядати великі непорозуміння між самими великими державами, а офіси ці держави об'єднано мають приступити до створення наддунайського союзу.

Цей план наддунайського союзу був улюбленою думкою помершого президента Французького політика Бріана, що мріяв про Об'єднані Держави Європи. Наддунайський союз мав би бути започаткуваним творенням Об'єднаних Держав Європи. А на ділі це є створення з європейських держав одного блоку проти Радянського Союзу. І є великим запитом, що крає тепер, коли

ли б його водночас з заходу. Ці воєнні приготування японців на Радянський Союз підтверджують такі американці, як звісний актор-гуморист Бил Роджерс та журналіст Шервуд Еді. Оба вони знаходяться в подорожі по Маньчжурії, Китаю та Японії і оба говорять, що плани японців є вдарити на Радянський Союз, заки він ще викінчив свою п'ятилітку та скріпив себе індустріально.

ПОЗДОРОВЛЕННЯ ВІД ВЯЗНІВ З КІНГСТОНСЬКОЇ ВЯЗНИЦІ

Родини замкнених в Кінгстонській в'язниці вісьмох комуністів дістали листи від них, в яких засуджені засилають своє революційне поздоровлення робітникам Канади та висказують свою солідарність з нагоди роковин Париської Комуні, як також сильну віру в канадські працюючі маси та в їхню посилену боротьбу як наслідок їхнього засуду. Такі листи можуть вони писати раз в місяць до родин, а раз на два місяці ці родини можуть віддати засудженим. Однак вони не сміють говорити про робітничий рух ані питати про трактування в в'язниці. Родини розмовляють з ними через металеву сітку й в присутності в'язничого сторожа.

СПУСТОШЕННЯ ВІД ГУРАГАНУ

Останнього тижня велика гураганова буря навістала американські степи Георгію й Алябаму. Від цієї бурі згинуло поперх 300 осіб, поперх 2,500 було вбитих, а матеріальні шкоди обчислюють на мільйони доларів. Ця буря знищила тоді поперх 5,000 помешкань. Цього тижня, в несповня тиждень по першій бурі, подібний гураган навістив ці самі степи і в одному місці буря перейшла тільки мильо від місяця, яке знищила першим разом. Цього разу є 14 осіб вбитих, поперх 50 ранених та також великі матеріальні шкоди в знищених будинках.

СТАРАННЯ ЗАВЕСТИ КОАЛІЦІЙНИЙ УРЯД В ГРЕЦІЇ

Лістка з 28 березня з Атен, столиці Греції, говорить, що прем'єр Венізелос робить старання і приготування, щоб в Греції створити коаліційний уряд, тобто уряд з всіх партій, з винятком, розуміється комуністичної, щоб ритувати країну з кризи, а на ділі, щоб не допустити до вибуху революційних мас, яким криза не дає дихати.

В ЕСПАНІЇ МОЖЛИВЕ ПОВСТАННЯ СЕЛЯН

Як доносять вісти з Мадриду з 26 березня, радикальні елементи Іспанії: скрапні соціалісти, комуністи та анархісти мали б об'єднатися, щоб встановити в країні дійсну робітничо-селянську республіку. Вже мав би грати національний еспанський літун-герой, майор Рамон Франко. Всі ці радикальні групи закидають теперішньому республіканському уряду Замори, що він зрадив маси, бо не додержав ані одного із своїх передвирочних приречень, на основі яких поставлено його до влади.

НОВІ ТЯЖКІ ПРИСУДИ РОБІТНИКІВ В ЕСТЕВАНІ

Ханадська фінансова кліка, яка поставила уряд Бенета до влади в Канаді і яка попірає консервативну партію, сподіється, що тяжкими присудами на робітників здавить всякий протест проти визиску і звалювання тягарів кризи на плечі працюючих. Минулого тижня 23 березня буржуазний суд в Естевані засудив т-ку Ені Булер на рік в'язниці за \$500 кари. Сема Скарлетт засуджено теж на рік в'язниці за \$100 кари. Якщо вони не заплатять кари, мають відсидіти додатково по 6 місяців. Ці присуди є в зв'язку з минулорічним страйком в Естевані. Обох засуджених обвинувачено в підбурюванні до розривів.

ДОКАЗИ ДИКТАТУРИ БАНКІРІВ

Березня 28 проделано в манітобським парламентам всю переписку між провінціоальним урядом, домініальним преміером Бенетом та представником канадських банкірів, з якої видно ясно, що на долоні, що канадські банки натиснули на прем'єра Бренена, щоб він покінчив з провінціоальною шадничою касою, а весь банківний бізнес цієї каси передав банкам в Вінніпегу. Підозрілим в цій справі є те становище, яке заняв прем'єр Бенет. Він замість поспішити на рятунок zagrożеній провінціоальній фінансовій індустрії, поспішив на поміч банкірам і дав їм потрібні гарантії. Невдоволення є й останнім доказом ера Бренена, який без боротьби піддався диктатурі банкірів, щоб тільки не втратити собі неслави перед надходящими виборами, в яку консервати Манітоби хотіли його пхнути. Вони довели до фальшивих поголосох про поганий стан каси.

ЗМІНИЛИ НАЗВУ СТОЛИЦІ.

ЧАНГЧУН, Маньчжурія, 16-го березня. — Уряд диктатора Генрі Пу-І рини сьогодні змінив назву Чунгчуну, столиці нової маньчжурської федеративної держави, на "Сінкінг", що означає "Нова Столиця".

МІЖ КИТАЙЦЯМИ Й ЯПОНЦЯМИ В ШАНГАЮ ПЕРЕМІРЯ УСТАС

Найновіші вісти з 28 березня з Токио говорять, що перемір зроблене недавно між японцями й китайцями в Шангаї розбивається. Китайці обстоюють точку, щоб японці забрали всі свої війська противом якогось певно означеного часу з занятої ними території кругом Шангаю, а японці говорять, що про це не може навіть бути й мови й що вони на це остануться глухими.

ЗВІЛЬШЕННЯ КІННОЇ ПОЛІЦІЇ ЗВЕРНЕНО ПРОТИ ПРАЦЮЮЧИХ

З днем 1 квітня ціла західна Канада переходить під контроль її нагляд державної поліції. Значої ролі мавнет поліс. Додатерішнього штабу додається це около 200 поліцаїв і говориться, що їм поручається нібито стежити за пачкарами, але дехто думає, що це стеження на стеження за клясово свідомими робітниками і фермерами, щоб налякати їх та відсторонити від клясового руху. Такої поліції буде в Канаді поперх 2,000. На це уряд Бенета має гроші, але на безробітні та на насіння для неземельних фермерів не має.

ЗВІЛЬШЕННЯ КІННОЇ ПОЛІЦІЇ ЗВЕРНЕНО ПРОТИ ПРАЦЮЮЧИХ

З днем 1 квітня ціла західна Канада переходить під контроль її нагляд державної поліції. Значої ролі мавнет поліс. Додатерішнього штабу додається це около 200 поліцаїв і говориться, що їм поручається нібито стежити за пачкарами, але дехто думає, що це стеження на стеження за клясово свідомими робітниками і фермерами, щоб налякати їх та відсторонити від клясового руху. Такої поліції буде в Канаді поперх 2,000. На це уряд Бенета має гроші, але на безробітні та на насіння для неземельних фермерів не має.

ЗВІЛЬШЕННЯ КІННОЇ ПОЛІЦІЇ ЗВЕРНЕНО ПРОТИ ПРАЦЮЮЧИХ

З днем 1 квітня ціла західна Канада переходить під контроль її нагляд державної поліції. Значої ролі мавнет поліс. Додатерішнього штабу додається це около 200 поліцаїв і говориться, що їм поручається нібито стежити за пачкарами, але дехто думає, що це стеження на стеження за клясово свідомими робітниками і фермерами, щоб налякати їх та відсторонити від клясового руху. Такої поліції буде в Канаді поперх 2,000. На це уряд Бенета має гроші, але на безробітні та на насіння для неземельних фермерів не має.

FARMER'S LIFE
 PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.
 Subscription per year \$2.00
 Telephone: 51 465

ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ
 часопис для українського фермерства в Канаді — виходить кожної середи. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зареєстроване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничім Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. Предплата на рік \$2.00

Адреса:
FARMER'S LIFE
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ВИСЛІД ДОПОВНЯЮЧИХ ВИБОРІВ В АТАБАСКА, АЛТА.

Що не пишеться, є вже відомий точний і повний звіт з доповнюючих виборів, що відбулися в федеральній виборчій окрузі Атабаска, Алта., 21 березня. Відомо, що із 219 виборчих "політиків" були вже звіти і ці звіти дали консервативному кандидату, адвокату Девісу 4,914 голосів, ліберальному кандидату Довзю 4,631, кулацькому ЮФА кандидату Норману 3,434 голосів, а т. Карлові Екселсонові, кандидату Об'єднаного Фронту всіх бідняцьких фермерів, віддано свідомими фермерами і фермерками 2,303 голоси. Коли числити, що в цілій виборчій окрузі голосувало по-верх 15,000 осіб а т. Екселсон вступив в виборчу кампанію най-лізніше й без великого числа спеціальних помічників та що не мав до своєї розпорядженості фондів і літаків так, як мали буржуазні партії, а головню ж консервативна, однак помімо того дістав 23 сотні голосів, тоб то більше як одну сему часть всіх виборців або більше як 15% всіх голосуючих — тобто на кожних 100 голосуючих більше як 15 голосуючих завалилося за програмою, яку голосив і обстоював та за яку тожборитися кожної хвили товариш Екселсон без огляду на це, чи він був би вибраний чи ні — так це є великий здобуток для Об'єднаного Фронту і програми Ліги Фермерської Єдності, яку Об'єднаний Фронт приймає як свою і яку т. Екселсон голосив.

Фактом є, що Атабаска, це чи найбільша виборча територія в Канаді, а на всякий випадок в Альберті, й бували випадки, що через брак відповідної комунікації та велику віддаль т. Екселсон не міг бути присутнім на багатьох мітингах у віддалених околицях, підчас кожної наради консервативний кандидат міг бути, бо вживав літаків до цього. Фактом є також, що багато людей, які серед інших злиднів не бачать, як долар виглядає, а які не є класово освіджені, лакомилися на буржуазну принаду і ставали агентами та помічниками буржуазних кандидатів. За т. Екселсоном робили тільки видержливі й завзяті класово свідомі одиниці, бо це була робота безплатна. Незаможні фермери, які видивгнули кандидатуру свого незаможницького кандидата, не встали сипати фондами так, як сипали буржуазні партії. Коли однак помімо того т. Екселсон дістав стільки голосів, так це доказ, що поверх 15% незаможного фермерства вже не вірять головоломним масним обіцянкам реакціоністських партій та реформістам з кулацького ЮФА, але хоч зміни нинішньої системи, зміни теперішнього ладу з капіталістичними кризами, що не дають біднякам дихати, на інший лад, на такий, в якому продукції й розподіл були б в руках держави, а сама державна влада була б в руках працюючої класи.

Цих 23 сотки голосів віддані на т. Екселсона, це 23 сотки голосів протесту проти капіталістичної кризи, капіталістичної господарки взагалі й проти влади капіталістів. Це голоси за скерненням всіх довгів і залегких податків; голоси проти викдання з фармів за довги; проти шерифових ліцитацій, проти негодського трактування і жербаними званої реліфю; голоси за забезпеченням кожній фермерській сім'ї мінімум річного доходу в сумі тисяч доларів коштом капіталістичної держави та голоси за забезпеченням на випадок непрацездатності через вік або слабкість чи випадок. Це означають голоси віддані на кандидата Об'єднаного Фронту.

Таких голосів буде щораз більше в кожних виборах і в кожних доповнюючих виборах в Канаді, бо до цього доводить незаможних фермерів сама капіталістична класова своєю рабівничою господаркою і визиском всіх працюючих. Про таку програму, яку голосив т. Екселсон в доповнюючих виборах в Атабасці, почує буржуазна класа Канади щораз частіше від тепер, чи вона цього хоче, чи ні. Незаможні фермери не думають копати по цалеві голодом і холодом серед достатків для другої верстви населення, яке не працювало й має всякого добра по сичуху. Цю програму будуть незаможні фермери піддержувати на кожних кроці й доповняти щораз то повними домаганнями, які їм як людям праці, як класу, що є суспільно корисна, слухно належаться. І на основі цієї програми і цих домагань вони зводитимуть боротьбу так довго, доки ці домагання не будуть вдоволені.

Стільки про саме значіння доповнюючих виборів в Атабасці. Але ці доповнюючі вибори мають ще іншу важливість для незаможних фермерів. Іменно на них незаможні фермери вчать першірвати свої сили, свою організаційну здібність та свою класову свідомість і завзятість в праці та витривалість в стремленні до цілі. На таких виборчих кампаніях вони вчать співзвучати своїм недостаткам і помилкам та домаганням, як також підчеркувати додатні цілі своїх кампаній.

Наскільки це важливо в час подорожнього перебування цієї кампанії від виборчого комітету, не беремося критикувати подробиці цієї кампанії. Але з цього, що нам відомо, знаємо, що самі початкові приготування до неї були недостаточні. Виборчий Комітет зівів лише до кількох осіб, майже до одної особи і щоб був на місці свогоого завдання, в якійсь осередній місцевості округу Атабаска. Замість, щоб він сплав тижарем на одну особу, чи на дві, або навіть три особи, він повинен був включати в себе хоч кільканадцять осіб з провідніших місцевих товаришів.

Зв'язки між місцевостями і комітетом не були налагоджені як слід. В такій розлеглій "районі" Атабаска, зв'язки багато значать; в кожній території вони мають значать, а в вели-

кій мають впрост неоцінене значіння. Пресою сирава, справа пропаганди в інтересі кандидата в часописах, летючках, маніфестах, була дуже погано налагоджена. Не було, наскільки можна було замінити, окремого пресоного підкомітету, не було настановлених окремих дописувачів його перебіг виборчої кампанії, про чергування мітінгів та про сили промовців.

А вже найбільше непростимим є факт, що не зроблено варті всіх тих товаришів з інших околиць, які в зм'язі не мають роботи, або мають таку, що можна її на час покинути, та вислати їх працювати в час кампанії в територію доповнюючих виборів. Інша справа, коли є загальні вибори. Тоді кожний здібний товариш і товаришка, що можуть промовляти на вічах, є потрібні в своїх дистриктах, але в доповнюючих виборах, які відбуваються тільки в одній виборчій окрузі, можна було змобілізувати всі кращі сили в цю територію і зробити далеко більше роботи, як зроблено.

Товариші і товаришки по місцях поза Атабаскою не розуміли значіння тих доповнюючих виборів для свого руху і тому не зроблено нічого на місцях, щоб вислати меткіших одиниць на поміч в виборчій кампанії в Атабасці. Тимчасом того рода кампанії мають велике значіння для цілого руху працюючих, бо вони дають ширші можливості, як звичайно, познайомити загаль незаможного фермерства з новою програмою, з дійсною фермерською організацією незаможників, з ЛФЕ та цим причинитися до більшого класового освідженія широким мас незаможного фермерства.

Тільки так освіджене незаможне фермерство може бути готове ставати в бойові ряди своєї класової організації ЛФЕ та боротися за усунення влади капіталістичних визискувачів, а встановлення єдиної працюючих.

ДУЖЕ НАПРУЖЕНІ ВІДНОСИНИ МІЖ БРИТАНІЄЮ Й ІРЛАНДІЄЮ

Бритійський уряд дуже занепокоївся вісткою з Ірландії, що повний уряд Імона де-Валери задумує перевести в життя свою передвиборчу програму, що складалася в головному з двох точок: знесення присяги вірності британійській короні та заперещання виплачувати Британії гроші за землю, яку британійські лорди посідали в Ірландії й мусили передати селянам. Попередній уряд Коєгрейва згодився колектувати від ірландських селян гроші за цю землю та виплачувати по 3 мільйонів дол. річно британійському уряду. В цих грошах було 89 з половиною мільйонів доларів, але за останніх 10 років децю вже виплачено. Остатється ще 79 мільйонів до плачення й це де-Валера вимагує заплатити тепер.

Перед виборами де-Валера заявив виразію, що коли його партія Фіанна Фейл увійде в силу, він не буде виплачувати їх британійському уряду, який передавав ці гроші лордам, але це не означає, що уряд де-Валери не буде колектувати цих грошей від ірландських селян.

Додержуючи своєї передвиборчої програми де-Валера повідомив Британію, що він не думає виплачувати тих грошей більше й з цього приводу в Британії почали метушитися в урядових кругах. Уряд Британії скликав на таке засідання, на якому мали вирішити, які кроки треба підняти проти нового режиму де-Валери в Ірландії, щоб не дозволити його додержатися умови, якою в 1922 році встановлено Ірландію, як окрему республіку з статусом домінії, щось на взір статусу Канади.

Ніхто однак не думає, щоб Британія хотіла виводити Ірландію війну за недодержання цієї умови. В найбільшій разі, що Британія може зробити, це є заперти свої ринки для ірландських рілнихних продуктів. Однак і це не така легка справа, бо Британія потребує тих продуктів.

Мабуть що справу залагодять в такий спосіб, щоб вояк був ситий і коза ціла.

ПРОТЕСТУЙТЕ ЕСТЕВАНСЬКІ ЗАСУДИ

Заява Всеукраїнської Екзекутиви Канадської Робітничої Оборончої Ліги.

Вересня 29 минулого року сили королівської кінної поліції заатакували насильно спокійний похід страйкуючих майнерів та їхніх сім'їв в Естеван, Саск. Оброєна в револьвери, крики й іншу зброю та з готовими 4 машинними кірасми поліція вистріляла без остраожности в громаду робітників й дотільки можливо навмисне вибирав свої жертви на цілі та вистріляла з зинною кров'ю в них. В додатку до цього, що їх заатаковано, й що трох членів з їхньої класи поліція замордувала, заарештовано ще 25 робітників, включаючи т-ку Ені Булер, Іздора Містера й Семю Скарлета та інших їх оскаржених осіб. В підбурюванні до розстрілу й в незаконній зібранню.

Страйк вибух іза неспоси-мих і незлодських умовин праці в майнах й поміщиках в майнерських містечках кругом Естевану, Вінфрейт і Тейлортоун. Умовини в майнах, з малими винаймами, були найгірші із всіх вуглевих піль Канади. Так представляється факт а цього випадку.

Це можна було сподіватися, щоб естеванські судді, доповнані залізною п'ятою королівської кінної поліції, під голоуманням місцевих суддів, з лавною присягнутою вибраною уважною прокураторною й малою числа кандидатів, видали іншу, як лише найбільшійшу класову справедливість, оперту на інтересах й наказах майновласників.

Так і сталося. Із 25 робітників всіх оскаржених засуджено, крім двох. В деяких випадках лава присяжних не могла погодитися і над такими відбувається нова розправа. Присудили в усіх випадках були дуже брутального характеру. Тов. Містера засуджено на 2 роки в'язниці з додатком одного року, якщо не зложити бонду. Т-ку Ені Булер признано винуватою й рекомєндовано залягнення кари, однак мимомого засуджено її на 1 рік і 6 місяців екстра, або 500 дол. карн. Тов. Семю Скарлета признано винуватим і засуджено теж на рік і 6 місяців екстра, або грошеву кару.

У всіх випадках від підсудних зажадали зложення залогу, що вони будуть "сидіти тихо". Залог є від \$1,000 до \$2,000 і на час від 1 до 2 років. Робітників в місцевостях відвідувала поліція й інші агенти влади, грозили їм та залякуючи їх на це, щоб вони не свідчили правду підчас розправи. Наприклад, в випадку т-ки Ені Булер є доказаний фактом, що вона не була присутня в поході 29-го вересня. Однак мимомого її засуджено. Так було й з іншими засудженими.

Воркерс Юніон оф Канада, по-збавити вуглекопів їхніх провідників й організації, звязати руки майнерам, шаложивши високі, залогі на найактивніших їхніх членів на протяз двох років та відживити на практиці опінію судді Ослея вперед кількох місців, коли то він сказав, що Майн Воркерс Юніон є незаконною організацією; ціль є продовжувати арешти страйкерів за "незаконні страйки" на основі закона про іустриальні суперечки, як це було недавно в Кресент майні в Саскечевані, та щоб пригтовити дорогу на цілу низку нових атаків на життєвий рівень й так вже зuboжі-лого вуглекопів в тім дистрикті.

Воротува за визволення естеванських в'язнів не є відокремлена від боротьби проти класового терору по цілій Канаді та проти існування 98 секцій, яка дає основу для гострішої кампанії насильства супроти канадських робітників. Щож треба зробити? Треба негайно відіювати протести проти естеванських "фрейман" присутів і запроторення около двох дюзін робітників на довгі речні терми. Заміром КРОЛІ є аюловати прису-

ди деяких засуджених. Апелю до суду повинні відбуватися разом з масовими протестами з цілю Канади. Цей протест повинен прибрати розміри більшої політичної справи канадських робітників. Апелю повинен виявитися з формі масових мітінгів, резолюцій, телеграмів й листів до уряду в Саскечевані й уряд в Оттаві.

Якщо мається на увазі добре так деталну кампанію, як масову, так треба, щоб пороблено дальші старання добути так коначно потрібних фондів. Естеванський фонд оборони вже вичерпався на великі видатки в звязку з судовою розправою 25 робітників. Робітники й фермери мусять відгукнутися ще більше. Треба тисячі доларів.

Не позвольте майновласникам насолоджуватися довше у в'язненнім їхніх жертв. Не дозвольте їм знизити майнерський рух! Бороніть жертв класового терору в Естевані, Саск! Домагайтеся негайного й безварункового висвобождення естеванських в'язнів! Всеукраїнська Екзекутива КРОЛ.

КИТАЙСЬКА РАДЯНСЬКА ВЛАДА РОСТЕ Й ШИРИТЬСЯ З КОЖНИМ ДНЕМ

Вже й буржуазна преса мусить признати, що в цілій Китаю сильно розростається робітничо селянська влада, тобто влада рад по селах і містах та містечках. Після донесень до американських часописів вже одна п'ята часть цілого Китаю, одна шеста часть всього населення в Китаю, знаходяться під владою рад. Поверх 70 мільйонів китайців живуть вже життям, яке не знає панів між ними. Ця радянська китайська влада роззягається на полудне-захід і на північ-захід від Шангаю й Нанкіну. Проти радянських військ вислано три рази сильну й добре озброєну армію нанкінським урядом Чан Кай-Шека, але за кожним разом радянські китайські війська робили нанкінців і забрали багато зброї та амуніції. Навіть літаки та тенки попадали в китайським радянським військам, а цілі дивізії нанкінців переходили до Червоної китайської армії. Проти неї й зараз воюють нанкінські полки, вислані коумінтанським урядом.

Тому то з острахом і непевністю глядять чужосторонні визискувачі, що обілися в Китаю, на зріст червоних військ китайських селян і робітників, що щораз більше вкорінюються в занятях провінцій та щораз ближче підходять до територій, на яких ще мають владу коумінтанські зрадники й прислужники китайської і чужої буржуазії. Тому не випадкова є присутність японських, французьких та американських ін-

ших чужинських військ в китайських портових містах. Великі імперіялістичні держави ведуть переговори за цю частину Китаю, але зсеред їх становиться їх власних мас в себе дома. Ці маси є безробітні і не підуть воювати за користі мільйонерів. Своїми щоденними протестами свідоміша часть тих мас вже нині говорить кожну своїй буржуазії: руки проч від Китаю! Проч руки від Радянського Союзу! Чи послухають світові воєнні палачі цього голосу протесту, не відомо. Але коли судити з великих зброєні, які зараз ведуться в кожній капіталістичній країні, вони лагодяться до війни. Вони не слухатимуть того голосу протесту, хіба що він був би так сильний, що всі його почули би, що потряс би основами світа... Він все одно колись потрясе. Вже незабаром, бо капіталізм не може нагодувати всіх своїх робітників і селян та незаможних фермерів.

Скорше чи пізніше червоні китайські полки доженуть останнього чужого й свого визискувача з своєї землі. Надій капіталізму на усунення кризи в цім році сповзне на нічому, як сповзло на нічому говорення минулого року, що з весною цього року криза цілком цепає. Вона не цепає і не думає щезнути, але щораз то більше вкорінюється.

РУМУНСЬКИМ ЦИГАНСЬКИМ БОЯРАМ НЕ ВДАСТЬСЯ ДУРИТИ СВІТ

Перед декількома днями румунські циганські бояри пустили в світ вістку з Бухарешту про миналий розстріл "селян" на Дністрі радянською владою. На вічну ганьбу редакторів українських жонтоблаготних часописів перебрали жинцем цю брехню і пустили своїм читачам під ніс. Але справа маєтись цілком інакше, як румунський цигани представляють.

Вісти до буржуазних часописів з 24 березня донесли, що в Румунії відбуваються прями революційні виступи та великі заворушення. Студенти університету штурмують королівську палату і б'ють за жандармами та поліцією. Проти них вклялися військо. Король Кароль згодився прийняти в сенке делегацію студентів. Отже роль мусить, так воно щось не тее... Так виходить, що там талесняк і селян на Дністрі. Тимчасом в останні дні відбуваються досить цікаві події в самій таки Румунії і тому то

вати студентів. Тоб то студенти роззброили поліцію і огневу сторожу та дали їй мотукуль. Говориться про двох ранених офіцірів та про чиярених студентів забарикадувалися в університетських будинках. А це вже не є жарти, як йде мова про дві сторони, з котрих одна барикадується. Говориться далше, що університет замкнений.

Подібні заворушення студентів мали місце в Бухарешті і в Яссах. Говориться, що студенти заатакували сенат і двох сенаторів є ранених. Проти них викликано військо, яке привернуло порядок. Не кажеться чим, чи штиками, чи стрілами. Звісно, що не гладженням по голові. Студенти відповідали вистрілами з револьверів, кажеться в пресі, значить стрілали на стріли. Вістка говорить, що багато є ранених. Говориться про цілі сальви вистрілів, але не говориться, хто до кого давав ці вистріли, чи війсьско і поліція до студентів, чи студенти до поліції.

Нарешті говориться у вістці з Відня, що румунський уряд видав заяву, що то безробітні і комуністи всьому винуваті, бо прилучилися до демократії студентів. Інші вісті говорять, що мішана облігана товня брала участь в заворушенню.

Ага! Он де стріляють. Не над радянським кордоном і не радянських селян і селянок, а такі свої студентів і безробітних та робітників і не на Дністрі, а такі в столиці Румунії в Бухарешті! Отже бачите, читачі, як нині буржуазні джерела розсвіають вістки і як можна вірити буржуазним часописам. Тому не вірте таким брехливим вістям ніколи, голуби, коли ці вісти відносяться до Радянського Союзу, або до робітничо-фермерського руху.

Тільки робітничо-фермерська преса подає можливо найвірніші інформації про Радянський Союз і робітничо-фермерський рух. З цієї преси беріть інформації, а не від панських і пансько-льокальських брехливих шмат.

"Капіталістична криза охопила й Румунію. Промислові робітники й селяни не можуть видержати здирств і кривд, протестують і демонструють, отже румунська буржуазія "втихомирює" їх сігуранною й військом, але щоби світ про це не дізнався, румунські цигани бояри пускають в світ вістку, що це таке в Рад. Союзі робиться.

Кожний читач і читачка роб-фарм. преси повинні піти до своїх сусідів, які читають невольколюбські часописи й пояснити їм, як паши буржуї вміють брехати.

ВЕЛИКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ АРМІЇ РЕСПУБЛІКАНЦІВ В ІРЛАНДІЇ

Ведучи світ бачили великі демонстрації республіканської ірландської армії в Дубліні, столиці Ірландії та в 54 інших містах цього острова. (Ірландія це острів). Очевидці здивовані, як побачили велику силу республіканської армії. Команда армії видала прокламацію, в якій закликається всіх ірландців постійно з цілковите винищення царської імперіялістичної влади в Бухарешті та прогнаних єврейських прокламаційою чинах всіх демонстрацій. Вони взнали до боротьби за створення об'єднаної Ірландії. Тоб то до повалення влади в Олстері, який проголосив себе зараз по війні окремою країною і визнає суверенність Британії. Олстер замешкалий майже самими протестантами, підчас як решта Ірландії це самі католики. В Британії з цього приводу деяке занепокоєння, що Ірландія бажає так відірватися від неї та відмовляється платити деякі грошеві зобовязання.

СТРАЙК В КОЛМЕН АЛТА.

В вуглевих майнах в Колмен, Алта., вийшли на страйк всі майнери в числі понад 700 осіб.

ГОЛОД НА ГУЦУЛЬЩИНІ

Мати з дитиною збожеволіла з голоду й холоду. — Сорок днів рідни без одної бараболі в хаті, німа світла, ні опалу й нема за що купити їсти.

Голод на Гуцульщині приймає шораз більші розміри.

Про крайню нужду на Гуцульщині заговорили останніми часами навіть буржуазна преса.

Клерикальна газета “Нова Зоря”, 28 лютого ц. р. приносить кореспонденцію з с. Криворівня, пов. Косів, яка яскраво характеризує жахливе гуцульське життя сьогодні.

“В 1927 році навистідала наше село страшна катастрофа повені. Від тоді село не може прийти до себе. В цьому році прийшла друга катастрофа, сильна, як колішня повінь, а то — нужда і голод.”

Заробітків нема, лихварі присіли своїми скаргами бідного гуцула та витягнули послідню кофону.

Підписані — читаємо в кореспонденції — особисто звиділи бідні гуцульські родини. Між іншим застали в хаті божевільну з голоду Анну Іванівну, майже напів нагу з малою дитиною. Вона від трьох днів не палила в печі бо не могла бо-са вийти по опал, і була голод-

ВЕЛИКІ НІМЕЦЬКІ МАНЕВРИ КОЛО НІМЕЦЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ ГРАНИЦІ

Розарнілася дуже польська патріотична преса, що поспрає режим фашиста Пілсудського, що німецькі військові власті зарядили цього року військові маневри напроти Півні на прикордонній смузі своєї країни. В маневрах брав участь не тільки райхсвер, тобто краєва оборона, але також і поліція військова. Польська преса коментує на це, що це має за метю ознайомити й заручити жовнів поліції й райхсверу з собою.

Польська преса говорить, що ніколи перед тим це від часу великої війни Німеччина не робила так великих військових маневрів та що це є звернене проти Польщі, яку Німеччина мала б заатакувати, щоби відібрати свої території, що їх верзальським миром відрубано від Німеччини а прилучено насильно до Польщі. Це мала б Німеччина плянувати, якщо ви-

НАСЛІДКИ КАПІТАЛІСТИЧНОЇ ГОСПОДАРКИ

Народні звідники, які називають себе народними провідниками, це й далі вговорюють в народ праці, в робітників промислових та в незаможних фермерів, що криза вже довго не потягне, що от-от наступить зміна. Хай люди не непокояться, але терпеливо дождіться цієї зміни. І багато не думаючи глибше це цьому вірують і не хотять організуватися та боротися організаційною боротьбою за поліпшення своїх життєвих обставин.

Це не тільки облудне говорення панських агентів та прихвостнів. Криза є й шораз буде більша. На це є докази кожного дня в самій капіталістичній системі, яка валиться. Ось на днях донесено з Британії, що ліве крило британської

Партії Праці рішило внести резолюцію на своїй конференції, яку планують, щоби приготуватися до реорганізації капіталістичної системи, яка валиться. В резолюції говориться, що треба епістатно віддати в Британії, яка намагається до управи праці, скільки якої подвійної треба в країні, які фабрики і та що вони можуть виробляти, скільки товарів вони можуть випродукувати, працюючи через цілий час, та які засоби виробництва можна дістати в Британії. Це більше дечого говориться в цій резолюції, як заміряться виразно, що це є на випадок, якщо капіталістич-

подорож для сина до Канади, якому 57 років, а який є безробітний, пережив вже 26 років голодового страйку, як пролетарів проти безробіття. Він, лікар, не має праці і не має з чого жити. Голодом хоче звернути увагу широкої публіки на мільйони англійських робітників, які страждають без середньки до життя.

Якщо він не знайде праці, він прийде вмерти з голоду. Безсумнівно, що він й помре, бо не витримає голоду довше, а їсти нічого не хоче як протест проти божевільної капіталізму, що в ній одні лопкають з рождів, а другі не мають що вложити в рот.

Як може удержатися така суспільна система на світі, коли лішає по собі такі трагічні випадки? Аж ніяк не може! Така суспільна система мусить бути змінена. Вони мусять зробити місце іншій системі, що уможливить всім працюючим жити по людському і користуватися на рівні плодами своєї праці.

Друга новинка з Віннигу з цього самого дня говорять, що в корчах на передмісті Дір Ладж хлопці, що бавилися в хованку, знайшли тіло 32 річного чоловіка з дірою від кульки в чолі... Пізніше трупа пізнали батько і брат. Він звався Гомер Лардж і походив з Бай Бейс, Ман. Вони знали, що перед кількома тижнями Гомер перебував в Майло, Алберта, як робітник в банку, але цей банківський офіс замикнувся, бо через посушу і кризу фермерів в Майло зруйновані й не оплачувалося банкові тримати банкового бречу для них. Тому Гомер втратив працю й правдоподібно відібрав собі життя ізза втрати праці.

Інша новинка з 26 березня з Вашингтону, Спол. Держави, говорить, що лікар Волтер,

КАПІТАЛІЗМ ЗНАХОДИТЬСЯ НАД БЕЗОДНЕЮ

Теперішній суспільний лад, який зветься капіталістичним, недовівся. І про це говоримо не тільки ми, класово свідомі робітники і фермери, які це бачимо і відчуваємо на своїй кеші, але знають це й бачать вже й деякі буржуазні знатоки. Тому вони алярмують буржуазно і говорять, що це не може тривати довго і суперечить інтересів між класами. Тобто як довго є між класами. Одна, що все витворює, а друга, що все витворене забирає на свою користь.

Чи є на це деякі докази? А вже ж, що є. Губерт Філіпп, один з кращих кореспондентів ліберальної часопису Манчестер Гардіен в Британії пише так про теперішню суспільну систему:

“Механізм нашої організованої суспільності... або що ми називаємо західною цивілізацією, є над берегом пропасти... Нація є немаче зранені слони, що носять в багню. Терпеливість і спів-

ПЕРЕДВИБОРЧА ПОЛІТИКА В МАНІТОБІ

Рішничий комітет манітоської легіслатури буде розсіджувати різні пляни й проекти, щоб уможливити задовженим фермерам Манітоби “задержати” свої ферми.

Що це значить? Чи задовжени фермери не втратили досі своїх ферм? Чи не знав уряд Брекена доє, що положення фермів є загрозливе? Чому він досі нічого не робив? Чому аж тепер, перед провінціально-ними виборами, заговорив він про задовження фермерів?

Тому, щоб дістати фермерські голоси. Тому, щоб говорити перед фермерами, що ось ми зробили це та те. “Ми” — брекениці.

Питання є, чи на ділі буде це зроблено.

На це кажемо згорні, що ні! На це є вже докази. Уряд Брекена не хоче зрозуміти це, що він повинен зробити, що однією з першодовгих обставин можливих до зрешення — це то не хоче ухвалити закона про відпущення довгів, скажім на 10 років. Такого закона про несплатення довгів — мораторія — домагалися навіть фермери з так реформістичної організації, як Юнайтед Фармерс оф Манітоба. Брекен тішить фермерів встановленням спеціальної комісії зі знатоків і фахівців — звісно буржуазних знатоків і фахівців, які мають в придатку гроші й знають средства, як охоронити задовжених фермерів від втрати їхніх фермів.

В цю комісію уважайте добре мали б входити представники від віртелеві (отже від моргелеских компаній), від рішничих енцип з земельних державних департаментів, від рішничих колегій, від за-

ділання могли б нас вирятувати, але крідз цього немає доведених нашими рапами до стану лютості найліпше, що ми можемо робити, це є дїрвати одини другого нашихми клоками. Якщо ми взагалі врятуємося, це буде тільки принамок”.

Це коротке речення накіпці показує найкраще, в якому стані знаходиться капіталістична країна. В безвідомому. Якщо вони врятуються, то тільки випадково. Іншими словами, Філіпп не вірить в можливість вирятуватися капіталізму. А власне воєнні зброєння, це й є одні словесні клоки, якими одини другого колотиме і зараз коле.

Дякую працююча клася повинна якнайшвидше й найзавзятіше організуватися і готуватися до зрешення своєї історичної ролі будівника нового ладу на світі. Капіталістичний лад валиться і завалиється. Капіталісти самі підкопують його, а маси працюючих мають справити йому похорон.

Лігу Фермерської Єдності ставити такі домагання до півні Брекена в Манітобі й до інших провінцій як також до уряду Бекета в Оттаві, які є на програмі ЛФЕ. Це є: счеркнення всіх довгів й зазлеглих податків; законна заборона ліцитувати фермерів й викидати з фермів за довги; законне заповнення коштом капіталістичної держави мінімального річного приходу в \$1,000 кожному фермеру та аскурації на випадок непрацездатності.

Відложити сплати довгів на якийсь час (мораторія), якої домагалися лідери ЮФМ, поможте б лише частинно й лише

МУСИТЬ РОБИТИ “ДОБРОВОЛЬНО”

— Були на мітингу, сусідє?

— На яким мітингу?

— Аджє був проголошений тиждень тому назад мітинг від Ліги Фермерської Єдності на вчєра вєчер.

— А що воно таке ця Ліга Фермерської Єдності?

— Та це така фермерська організація. Таке товариство фермерів.

— Та хіба воно нам щось поможє? Або то вже одєє товариства бою між фермерами? Це все тільки на гроші...

Незможний фермер Пилип Покірич звісно блїснув очима і плюнувши в руки зачав це завзятїше обрбувати гилля підризаній ялиці, що загодили на “корти” до міста. Дрождє — це одинокє джерєло доходу для незможника Пилипа.

— Особєно кождєму з нас є важливо, щоб ми могли платити податки, скажемо велике число фермерів і був би мусїв щось зробити. Вдоволити хоч деякі домагання висказані в тому билєві. Звісно, що всїх був би не дав, але частину був би дав. Скажім, наприклад, обезпечення від непрацездатності.

— Знаєтє, чоловік якєсь бо-гєвся підписувати... Кажуть, що тим, що підписати можуть ферми заарати, сказав якєсь дєвєдї Пилип.

— Дурнє вашє говорєння, хоч ви менї сусїдом, кумом і товаришем, бо завжди разом робимо в лїсї і стали вже двома товаришами праці. Як можуть вам відібрати це, чоє ви не маєтє? Хїба ж ваша фарма ваша? А моргєдє де? А податок муниципальний де? А доміпняльний, провінціальный і муниципальний 17 з половинєє билїона доларєв довгє? Майже скрїпчик Сафрон. Хтє це все будє платити? Та жє це ми всі мусїємо сплачувати. Воно все обтяженє тимє величєзним билїоновним довгам на наш рахунок. Фарма давнє не наша. Тільки на паперї пани це дозволяють нам фігурувати, як власники, щоби ми лєкше було знати, від когє стягати податок і проценти.

Пилип перестав на хвилю рувати гаузи і вдививсь морочко на Сафрона, а Сафрон говорив далї.

— Я передам панї урядовцє, що маю на фармі і фарму, хай тільки дасть менї \$100 мїсячно на життя та заповнить мене законом про аскурацію від безробіття, що на випадок непрацездатності дасть менї до смертї отримання, а дїтям моїм науку в школї безплатно, так, як он в більшовиків в бувшїй царській Росї є. Я ж все одно землї до гробу з собою не беру, але лишу комує. Так яка менї рішничє, чи земля пібито моя, а не моя, під капіталістичним урядом, чи вона будє дана менї і другим таким, як я, до повного користування спільними силами під роб. фарм. радєцькоє владєю?

— Як ви це розумїєтє радєцькє владє? Питав Пилип.

— Радєцька владє, це значить, що люди самї собою правлять через свої місцевї ради. Кожна місцевість вибрєє раду і ця рада в імєнї громади править та заряджує всім громадським справам, як обрїбкою спільного для всїх поля, школою, дорогам, заїм, тракторами і всякою

іншою машинерїєю і заряджєє ми та помшканям і поживно. Звісно, все це вона не робить по диктаторськи, але скликає збори всїх членів громади і пообговорєно справи присутні голосують за таким або таким внеском чи рїшенням. Як більшість присутніх заявиться за вєскою, рада має чувати над цим, щоби рїшення виконано.

— А що робить сама рада? Чи вона тільки приказує?

— Вона аж ніяк не приказує, але пояснює зібраним, а вони самї вирїшують. Члєни ради мусять так працювати як і другї члєни, хто при чоє здїбний. Рада стараєтєся тільки пояснювати справу та дає опїєня звїт перед зборами, які казали виконати це рїшення і як вона виконувала.

— Може це і не було би зле, але додє таке новє і такого тут не було, так люди на це не згодїтєся — обстоював Пилип.

— Ви все про люди. Які люди? Такі, як ви, що не стараєтєся зрозумїти, наскїльки така система була б лїпшою від нїнїшньої, де ми нїби то є власниками, але де на ділі власниками є вськї компанії, що нас обмотали в довги й моргєдє, або власниками є муниципали, яким ми по вєлї заплатити податки?

— Були би податки і були би довги, але податки не були би від землї, а від приходів від землї, з врожаю. Був би врожай, заплатити б ми більше податку; менший врожай, менший податок. Треба б нам грошєй на щось, скажім на нового трактора або на новє помешкання для цілої нашої громади, так державний банк дає зичив би нам, а ми з врожаю віддавали б. Було б з чоє віддати, віддали б, а не було б, влада землї не відберє, як відбирає нинї приватний капіталїст, бо земля вся належала б до цєї владї, а ця владє, наша владє, влада працюючих. Банки, нашї банки; залїзницї, нашї залїзницї; млинн, нашї млинн. Все належало б до до всїх працюючих. Всї вони тим користувалися б.

— Як, ажє тоді я був би тільки державним робїтником. Нїнї я своїм паном.

— Так, ви нинї своїм паном, що глїючи на корти мусить “добровільно” рїзати на морозї, щоби з голоду не подохнути. Добровільно, а мусить...! Я не знаю, що я волїв би, чи бути державним робїтником і мати тільки якуєсь одну працю на голові, щоби її виконати, чи журитися вськими клопотами. Он лїстєношї є державним робїтником в Канаді, чи їм так дуже зле живєтєся? Тобто в порівнанї до незможного фермера? — питав Сафрон.

— Та нї. Неоднї з них ї цєнтє має зложєного, відновїв Пилип.

— Мати державним робїтником в пролетарськїй державї дєкє вигіднїше, як бути “незалежним” паном з подраним оверголами в капіталістичнїй державї. Там державний робїтник робить свої годннї, а пан в подєртых оверголах нї дня нї почї не має і зносить вськї недостачї і злїднї, закїнчив Сафрон.

Вони зачали перерїзувати очїрапу з сукїв та гаузи, а дїти на ярдовї кувалєю і тризучї замєрєтє дєрєво зуби наїл давати рїшничє зонк, що не можєна було вєстї далї розмову. В голові Пилипа перебїгали тепєр великї думкї і він в дїшї рїшнєє пїти другим разом на кожний фермерськїй мітинг, що його скликає нова фермерська організація Ліга фермерської Єдності.

Подав Гринько Сокира.

В Торонто зарєговано кількох годовних безробітних за це, що просили собі їсти. Їх засуджєно по мїсяцєві і по два мїсяцї вєзичї і по два мїсяцї вєзичї а опїєня на депортацію. Не вільно жєбрати, як безробітний голодує, але вільно вєртї з голоду.

АРЕШТУЮТЬ БЕЗРОБІТНИХ

В Торонто зарєговано кількох годовних безробітних за це, що просили собі їсти. Їх засуджєно по мїсяцєві і по два мїсяцї вєзичї і по два мїсяцї вєзичї а опїєня на депортацію. Не вільно жєбрати, як безробітний голодує, але вільно вєртї з голоду.

Вони зачали перерїзувати очїрапу з сукїв та гаузи, а дїти на ярдовї кувалєю і тризучї замєрєтє дєрєво зуби наїл давати рїшничє зонк, що не можєна було вєстї далї розмову. В голові Пилипа перебїгали тепєр великї думкї і він в дїшї рїшнєє пїти другим разом на кожний фермерськїй мітинг, що його скликає нова фермерська організація Ліга фермерської Єдності.

Подав Гринько Сокира.

В Торонто зарєговано кількох годовних безробітних за це, що просили собі їсти. Їх засуджєно по мїсяцєві і по два мїсяцї вєзичї і по два мїсяцї вєзичї а опїєня на депортацію. Не вільно жєбрати, як безробітний голодує, але вільно вєртї з голоду.

Вони зачали перерїзувати очїрапу з сукїв та гаузи, а дїти на ярдовї кувалєю і тризучї замєрєтє дєрєво зуби наїл давати рїшничє зонк, що не можєна було вєстї далї розмову. В голові Пилипа перебїгали тепєр великї думкї і він в дїшї рїшнєє пїти другим разом на кожний фермерськїй мітинг, що його скликає нова фермерська організація Ліга фермерської Єдності.

Подав Гринько Сокира.

В Торонто зарєговано кількох годовних безробітних за це, що просили собі їсти. Їх засуджєно по мїсяцєві і по два мїсяцї вєзичї і по два мїсяцї вєзичї а опїєня на депортацію. Не вільно жєбрати, як безробітний голодує, але вільно вєртї з голоду.

Вони зачали перерїзувати очїрапу з сукїв та гаузи, а дїти на ярдовї кувалєю і тризучї замєрєтє дєрєво зуби наїл давати рїшничє зонк, що не можєна було вєстї далї розмову. В голові Пилипа перебїгали тепєр великї думкї і він в дїшї рїшнєє пїти другим разом на кожний фермерськїй мітинг, що його скликає нова фермерська організація Ліга фермерської Єдності.

Подав Гринько Сокира.

Звідомлення фармерських відділів ТУРФДім

МОЛОДІ ПОКАЗУЄ СТАРШИМ, ЯК ТРЕБА ВЕСТИ ПРАЦЮ НА ОРГАНІЗАЦІЙНОМУ ПОЛІ

Брокенгед, Ман.

Від довшого часу з нашої околиці не було дописів в «Фармерське Життя». А здалося б, щоб хоч раз на місяць ми поринували свої справи на сторінках нашої преси, бо тих справ є так багато, що не знати від котрої починати.

Всі тутешні фармери знають, що у Віппінегу є Робітничо-Фармерська Кооператива. До нашої околиці приїждять в літі аж три торки за сметаною. Отже чому нам не зійтися і не поговорити про уділ в цій кооперативі, або чому не напечатати про це в газеті. На мою думку, найкращі статі перовиділи цієї кооперативи, віддаючи першу банку сметани на уділ.

Але я про це справу згадав тільки мимоходом. Я хотів тільки вказати, що є багато різних справ, які ми повинні обговорити на загальнім мітингу, як також і в нашої робітничо-фармерській пресі. Хочу вказати, що в цій справі зробиться щось конкретного в короткім часі.

Цим разом я хочу порадити організаційні справи в нашої околиці. Завдяки Секції Молоді ТУРФДім. Беручи за гасло, члени Секції Молоді працюють досить добре на організаційно-освітньому полі. Пам'ять добре було б, як би старші товариші взяли собі приклад з молоді і виявили трохи більше активності, як до цього часу.

Наш відділ Секції Молоді числить 20 членів і члениць. Збори наші відбуваються регулярно. Члени і члениць укладають свій журнал «Волокно Молоді», «Пом'я Воркера» і «Воробей». Наша молодь працює досить енергійно. Вона говорить, що покаже старшим товаришам, як працювати на організаційно-освітньому полі. Бо іде правди діти, тутешні молоді бере найбільше участі у різних підприємствах. Коли трапляється представлення, то більшість аматорів, це молоді. Дехто скаже: так і має бути,

молодь живіша, цікавіша, має більше часу, як старші члени, тому їй повинна вийти більшу активність в організаційній праці. Може поно і так, але наші старші товариші навіть своїх зборів не відбувають так, як треба.

Збори відділу ТУРФДім повинні відбуватися досить часто і не тільки в літній період. Про це знають всі члени відділу ТУРФДім. Часом навіть злистя посиляється, щоб члени прийшли на збори, або проголошують на підприємствах, та все це не приносить ніякого успіху. Зійдеться кілька членів, поговорять собі і розходяться додому. Навіть книжки протоколярної в час немає, звіту на зборах не дається ніякого, протоколярно секретарі я не бачив вже на трох зборах.

Деякі члени затримали свої вкладки. Не приходять на збори і не кажуть, чи вони хочуть даліше залишитися в організації, чи хочуть брукати самонасом. Не треба оправдуватися, що нема часу прийти на збори, бо раз на місяць кожний член може прийти.

Жіноча Секція замрзла цілковито. Нема кому зайнятися, щоб ескіпати збори жінок і зрушити їх до праці.

Є в нас багато таких симпатиків, що як приїде до нас організатор, так вони перші стають членами, але по від'їзді організатора ніхто їх не бачить до того часу, доки знову не приїде інший організатор.

Старші товариші повинні перш за все приступити до активної праці і цим дати добрий приклад членам Секції Молоді, які хоч зараз працюють неохоче, то можуть часом і собі збайгужити, беручи приклад від старших членів. На цих замітках я обмежуся, може вони когось заоблять. Коли ми товариші виправимо свої помилки, так іншим разом я постараюся написати в нашої газеті про наші добрі справи. Дарюмкор.

ЧЛЕНИ НОВОГО ВІДДІЛУ ТУРФДІМ ХОЧУТЬ ЗБУДУВАТИ ВЛАСНЕ ПРИМІЩЕННЯ

Едванд, Алта.

Старшим свідомішим фармерів цієї околиці ескіпано 7 лютого мітинг, щоб обговорити справу заложення тут відділу ТУРФДім, над якою ми застановилися вже від довшого часу.

По коротких дискусіях вирішено приступити до заснування відділу і на початок вписалось 13 членів. Правда, не всі члени поклали свої вкладки, однак заявили, що зроблять це на слідуємім мітингу, що відбується 6 березня.

Нюкино нам бракує власного приміщення, без якого не можна проводити організаційну працю. Але ми збираємося по приватних хатах і віримо, що всі члени візьмуться до активної праці і незадовго збудуємо свій будинок.

На цій мітингу вибрано заря. До заряду увійшли товариші і товаришки, які не

пожалують труду, щоб придбати більше членів і члениць для нашого відділу. Між іншими вибрано фармера, якого замандатовано писати про наші успіхи та подорожати до нашої робітничо-фармерської преси. Зорганізовано аматорський гурток, до якого вписалось 10 членів і члениць.

На цій мітингу дискуємо тт. Ісепенкові і Смерзі, що прибули до нас з Канади і дали нам корисні інструкції в організуванні відділу ТУРФДім.

Наші члени постанавили повести широку кампанію за придбанням нових членів. Ця кампанія буде успішна тільки тоді, як ми всі візьмемося до праці, як в нас буде згода і товариська любов. Тоді наша організація ще більше зросте і охопить всіх тутешніх фармерів, фармерок і фармерську молодь. Тому до праці, товариші і товаришки. Стефан Ляцун.

РОБЛЯТЬ СТАРАННЯ ВІДНОВИТИ ПРАЦЮ НА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ ПОЛІ

Дана, Саск.

Від 1929 року, тобто від часу, коли ми будинок пішов в дім, ми змарили були всяка праця на організаційно-освітньому полі. Кількома наворотами ми пробували відновити відділ ТУРФДім, але все якось трудно було поєднати цю справу на твердій ґрунт. На це складалися різні причини, а найбільшою колодою, від праці діти, була наша байгужність, бо з фінансами, як

можна якось собі порадишити. Від нового року ми ескіпали кілька мітингів і паренті записалось понад 15 членів, вибрано заряд і вирішено відкрити за працю наповно. Недовго за тим до нас т. Стефок з Саскатуу, сказав нам на зустріч організації в теперішній час величезної бої, що з кожним днем загострюється нашім економичним становищем, та вказав нам на організаційну працю, як на найкращий спосіб вийти з цього становища.

СВІДОМЕ ФАРМЕРСТВО ВІАНУВАЛО ПАМ'ЯТЬ ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ І ПОЕТА-БУНТАРЯ

Тюлон, Ман.

На місячних зборах відділу ТУРФДім в Тюлоні, чергове було діло доповідь Степанівським майстерам. Після короткої дискусії тт. Пушкар і т-ка І. Ляцун пішли з листами і збрали на цю ціль \$5.40. Ці гроші передано до заряду, а заряд вислав їх до призначеного місця. Мала не сума, щоб нею помогти багато нещасним майнерам в Естевані, але наша міщенисть така бідна, що біднішої, здається, піде немає.

20 березня наш відділ ТУРФДім спільними силами з відділом Секції Молоді ТУРФДім відсвяткував 71 роковини смерті Т. Шевченка, 61 роковини Паризької Комуну і шесті роковини існування Секції Молоді ТУРФДім. Всі члени наших масових організацій і всі тутешні симпатки взяли в цих святах активну участь.

Програма цих свят випала далеко краще, як можна було сподіватися. Це завдяки нашому відділові Секції Молоді ТУРФДім, який попрацював над собою, щоб вивязатися з програми якнайкраще. Коли піднеслася куртина, публіка побачила по середині сцени стіл, оббитий темно червоною портьорою. На століку виділів великий образ Т. Шевченка. Мандалінова оркестра відіграє да т-ка А. Белей виголосила реферат про життя Т. Шевченка в молодих дітах. Реферат

випав вдоволяючо і публіка прийшла його цирими оплесками.

Про Паризьку Комуни говорив молодий товариш І. Ковальчук. Він розказав про ту героїську боротьбу паризького пролетаріату, що коштувала такої великої жертви. 72 ді паризький пролетаріат мав владу в своїх руках. Але він не був відповідно приготований до затримання цієї влади, робив багато помилок через брак досвіду і тому Паризька Комуна

не змогла тримати її. Інший молодий товариш П. Ковальчук говорив про значіння Секції Молоді ТУРФДім, що вона зробила до цього часу і які її завдання на майбутнє. За кожним промовцем т. В. Пушкар і давав від себе ширші пояснення про ці свята. Про Паризьку Комуни т. Пушкар сказав, що хоч вона змерла, то 46 років після її смерті народилася Жовтисва Комуна, що стоїть вже понад 14 років і не падає, але з кожним днем міцніє. І хочутьтові імперіялісти закусити свої зуби, то бояться її кусати, бо знають, що її товляють свої зуби. Якщо світлові імперіялісти підуть війною проти Радянського Союзу, так веселіший пролетаріат і незалежне селянство стане на оборону соціалістичної батьківщини і не дасть її повалити. «Хай живе і міцніє Радянський Союз», — закінчив свою промову т. Пушкар.

В ЧАСІ СВЯТОЧНОГО КОНЦЕРТУ ПРОМОВЦІ ЗИВАЛИ ВСІХ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ

Атабаска, Алта.

8 березня, Міжнародний День Жінок Робітниць, що його святкує трудяче жіноцтво цілого світу, відсвятковано в нас концертом.

Програма концерту була досить добре підібрана, однак муну сказати, що не дуже добре підготована. Цим я не хочу сказати, що програма випала зле, але якщо би товариші і товаришки були доложили трохи більше труду, то був би випала без ніякої догани і вірою, що в майбутньому так воно і буде.

В половині концерту одна з товаришок виголосила короткий реферат про значіння Міжнародного Дня Жінок Робітниць, закінчуючи його апелем до присутніх жінок, щоб вступили до Жіночої Секції ТУРФДім та до Ліги Фармерської Єдності. Свято закінчено відспіванням «Інтернаціоналу».

При цій нагоді треба згадати, що членики у нашої відділу ТУРФДім можна порохувати на пальцях одної руки. Це дуже сумне явище. Наші жінки не зрозуміли ще значіння своєї класової організації, вони, здається, не знають собі справи, яку то роллю у визвольному русі відіграли жінки робітничі і селянські в Радянському Союзі. Треба, товаришки, взятися за активну працю, треба втягнути

до наших організацій тих чисельних жінок фармерок, що в багатьох випадках терплять більше через нищійню економічну кризу, як їх чоловіки. Треба їм пояснити, що організація ТУРФДім і Ліга Фармерської Єдності борються за інтереси всіх визисканих і пригноблених мас, в тому числі й за інтереси жінок робітниць та фармерок.

12 березня наш відділ святкував 71 роковини смерті найбільшого українського поета-бунтаря, Тараса Шевченка. Програма концерту була добріша і випала досить вдоволяючо. Насамперед хор відспівав «Занові». Опісля виступила з деклямаціями фармерська молодь. В половині програми один товариш виголосив реферат про життя боротьбу і смерть Шевченка.

Перед закінченням концерту інший товариш пояснив значіння поезії Шевченка та роллю, яку вони відіграли і зараз відіграють в робітничому русі українських трудящих, де вони не жили б.

По концерті відіграно коротеньке діточе представлення «Спрота». Представлення вийшло дуже добре. Це перший раз в історії цієї місцевості ми так величю відсвяткували Міжнародний День Жінок Робітниць і покланілися знамені незабутнього поета-бунтаря.

ВІДІЙШОВ ВІД НАС РАЗ НАЗАВЖДИ

Рефоралі, Алта.

21 лютого розпочався з ним світлом член місцевого відділу ТУРФДім т. Янко Яничин. Покійний родився в Радичині тому 52 роки. До Канади він виїхав 1901 року. За той час зазнав він багато різних невгод. Зрештою працював на залізній дорозі, там він роблював свою роботу згідно з контрактом, працюючи від 10 до 13 годин день за мірою платно. По кількох роках покійний товариш побачив, що йому ніколи не доведеться заощадити кілька центів на старій літці, коли він буде далі працювати для компанії, що встановили, як то кажуть, «поза тек-

ним». В тілі ціли були гометед, постанав на ньому хатину, зарив до шой жінку з дитиною, а самий подався на заробітки, щоб можна було заробити на бички і зарати кілька енів та звести бодай стільки, щоб мати свій власний хліб.

Осінню на гометеді, покійний, як і всі неможливі фармери, працював від шой до шой, думаючи, що тільки працюючи так чогось заробити. Однак від шанкуванія не вийшло. Той самий капіталіст, що вивезував його на залізній дорозі, знайшов його і на фармі. Працював покійний товариш дивом і іонами, мріяв про той час, коли він трохи добригнеться і заведе кращим життям. Та це

були тільки солодкі мрії не-вильника капіталу, який не за-живе кращим життям так довго, як існує визиск чужої праці.

Парешті товариш підірвав своє здоровля, не міг вже працювати на різні компанії, видавав останні центи на лікарі і шпиталі. Та було вже запізно. Незаможний капіталіст, коли не зможеться бо не має ащю, хіба вже він тоді, як його добре пригнісе, як не може вже волоніти за собою ніг, вдається до лікаря.

Бувають на фармі часи, коли фармер заливається потом від тяжкої праці. Бувають часи, коли він перемерзає, везучи свою працю до міста в бачі електрик морозів, щоб віддати її паразитам задром. Бувають часи, коли він не має що їсти, трапляються випадки, коли він дає собі дещо доброго їсти. Різними способами карається він трохи добригнеться, щоб на випадок своєї смерті забезпечити свою родину. Це тільки ілюзії, пусті, нездійсненні мрії в капіталістичній естеті.

Сні, дорогі Товаришу, хай земля буде Тобі легкою!

ДАЄШ ВКАЗИВТИ ІНШИМ, СТАРАЙСЯ САМИЙ ПІСЛЯ НИХ ПОСТУПАТИ

Ангусвил, Ман.

Колісь з нашої місцевості трудно було пайти допис на сторінках «Фармерського Життя». Зараз кожного поможного фармера притискають недостатки і він починає думати про якийсь вихід з цієї ситуації, починає цікавитися своєю газетою і час від часу виліває в ній свої бої.

Кожний фармер, якому приїде до голови якась добра, конструктивна думка, повинен поділитися нею з іншими фармерами. Дія цього найкраще надається своя преса. І ось це останніми часами в «Фармерськє Життя» появилася як т-ка допис з нашої місцевості. В цих дописах найбільше писали про Лігу Фармерської Єдності, бо цією організацією зацікавилось зараз велике число незалежних фармерів в Канаді.

В 3 числі «Фармерського Життя» був допис з-під пера нашого бувного радного муніципалу Василя Гуті. Допис заслужує на критику, бо в ньому було сказане багато корисного. Але на мою думку кожний дописувач повинен поступати так, як він вчить інших. Дописувач говорив цілком

правильно. Він каже, що незалежні фармери мусять об'єднатися в Лігу Фармерської Єдності. Правильно, єто процент правильно. Але є й такі дописувачі, що самі не поступають так, як іншим кажуть поступати. Бо коли хтось впливає інших до організації, а самий попрає таку організацію, що шкодить дієній фармерській організації, то самий собі протитворить.

Двом бокам єужити годі. Не можна агітувати за Лігою Фармерської Єдності і за церквою. Не можна розпродавати коштів в корість церкви, агітувати за церквою, говорити, щоб люди купували коштів, бо весь дохід з них йде на «дім божий». Треба пояснити фармерам, яку роллю відіграє церква в суспільному житті, треба їм сказати, що церква завжди стояла на сторожі інтересів капіталістичної класу і що церква виступає проти дієних фармерських організацій. Коли хтось береться давати вказівки іншим, так насамперед повинен самий після них поступати. Чи робить так дописувач, що говорить в дописі про об'єднання фармерів в Лігу Фармерської Єдності, хай це осудять тутешні люди.

Самітний.

НЕ ВІДАВАЙМО СВОЇХ ОСТАННІХ ЦЕНТІВ ТИМ, ЩО ХОЧУТЬ ЗАТРОТИ НАШІ УМИ

Нотикевин, Алта.

Прийшли з старого краю в 1925 р., я працював через кілька років в копальнях вугілля. Там я палежав до Юнайтс Майн Воркерс Юніон в Аляска та працював до двох місяців до її заснування. За ці вкладки провідників цієї юнії провадили боротьбу проти майперів, що належали до ліночного криля юнії та вступали проти всяких компромісів з майновласниками, борючись за кращі умови праці і за більшу заробітку платно. Ця реформістська юнії стала отверто по стороні майновласників і помагала їм проганяти з роботи певних робітників, що не хотіли піддатися визискові.

За активність в боротьбі проти майновласників та лідоів ескебської юнії прогнали мене з роботи разом з 12 іншими майперами. Пропаго нас за те, що ми брали активну участь в майнерському страйку в Мерколі. Через 16 місяців я не мав праці. Не було іншого рутуку, тільки йти на гометед в Не Ривер. І от вже 8 місяців я живу на гометеді. За так короткй час я побачив тут дуже багато. Найбільше кинулася мені в очі відсталість тутешніх гометедовців. Дуже мало між ними таких, що розуміють значіння своєї преси. Не хочуть розуміти, що робітничо-фармерська преса є оборонцем наших інтересів, що ця преса дає нам правильний шлях до кращого життя.

Тут я побачив країні злидні, серед яких живуть гометедовці. Пукор належить до великих людеусів. По шість місяців не бачив його в хаті родичів гометедовців. Діти ходять босі, старі гометедовці не мають ащю купити для себе дещо вишостию. Але коли єди за-

іхав недавно якийсь біблішник з релігійними книжками, що вчать нас бути покійними і не вступати проти теперішнього визиску, мовляв, «господь бог бачить вашу крихду і наближається його справедливість, тільки ми мусяте спішити тихо і не бунтуватися», то багато тутешніх гометедовців останні свої центи віддавали за цю трітязню.

Ці, нещасні, визискані гометедовці. Не туди дорога до поліпшення свого життя. Вп вибрали цілком неправильний шлях, бо замість життя лежать в боргах і вими, що так вас виставляють до визиску. Щоб ми боротьбу зрозуміли, щоб довідатися, чому ви, наші діти не бачать в хаті цукру по кілька місяців, чому ви не маєте ащю купити відповідного одягу, треба читати пресу, робітничо-фармерську пресу, бо тільки вона говорить нам правду про наші злидні. Не відставайте останніх своїх центів на якийсь хлім, на книжки, що виставляють нас приходою «домука божого». Те чаро не баче, про яке ви мрієте, як має якийсь значіння. Нам нім треба горючись до організації і до читання нашої робітничої преси, бо тільки так зрозуміємо правду. А зрозумівши її, ми поведемо вперед боротьбу за право на життя. Ми знаведемо новий лад, кращий лад. В тому ладі не буде нам бракувати до життя нічого. Гометедовці.

ДОЩ ЗАКІНЧИВ ПОСУХУ В ПАЛЕСТІНІ

Наскільки відомо, в Палестині вже від довшого часу панувала посуха. Березня 28 воя перший дощ і закінчив терпіння людей і домашніх звірят від справи та запевнив дещо вохостию ростиам.

